

PRESSEMELDING

Etter drøftinger i Regjeringen 18. og 20. mai 1976 om arbeidet for å forenkle forholdet mellom den enkelte og den offentlige administrasjon, ønsker statsministeren å gi følgende redegjørelse.

Som vedlegg til redegjørelsen følger en fortegnelse over saker hvor reguleringer m.v. kan avvikles eller forenkles, og saker hvor forholdet til publikum på annen måte kan bedres.

I tiltredelseserklæringen til Regjeringen heter det: "Regjeringen vil arbeide for å forenkle forholdet mellom den enkelte og offentlig administrasjon."

I det krevende arbeidet med å realisere en slik politikk må en nærme seg oppgaven ut fra det syn at det i et moderne velferdssamfunn med et levende politisk styre oppstår det behov for å regulere forholdet mellom den enkelte og samfunnet.

Vi må være villige til å ta konsekvensene av at vi trenger en viss plan og regulering i et samfunn som vårt.

Her som på så mange andre felter består den krevende oppgaven i å skille det uvesentlige fra det vesentlige.

Det er videre viktig at dette arbeidet ikke blir sett på som et midlertidig krafttak.

En må vinne forståelse for denne typen arbeid på en slik måte at det går inn som en vanlig rutine i vårt politiske og administrative arbeid.

Opgaven består i opprydding, sanering og forenkling i forvaltningen.

På denne bakgrunn har Regjeringen satt igang et bredt arbeid for å bringe konkrete resultater ut av et arbeid som kan karakteriseres med betegnelsen avbyråkratisering.

Opgaven er ikke umiddelbart lett. Enhver offentlig regulering har eller har hatt sin berettigelse.

Storting og Regjering vil som oftest ha vært engasjert

ved utformingen av tiltakene.

Når vi nå prøver å gå den motsatte vei, ved å avvikle en del reguleringstiltak, vil dette dels gjelde inngrep som ikke lenger har den samme verdi som da de ble satt i verk.

Dette er de enkleste sakene, men langt fra de tallrikeste.

De fleste andre inngrep er saker som isolert sett fremdeles kan ha sin berettigelse, i hvert fall hvis man sikter etter en høy grad av likhet for loven eller om vi vil en millimeterrettferdighet.

Men når det samlede omfang av slike reguleringer bidrar til å skape for mye knirk og misnøye er det nødvendig å gå løs på dem. Ut fra en totalvurdering må vi finne fram til de minst viktige reguleringer og avvikle dem for at vårt reguleringsapparat skal kunne konsentrere seg om sine vesentlige hovedoppgaver. Bare på en slik måte vil regulerende

inngrep kunne opprettholde den støtte og forståelse fra publikum som er nødvendig.

Alle departementene har vært bedt om å gå gjennom sine saksfelter og fremme forslag til forenklinger og andre former for bedre publikumsservice.

Departementene ble i første rekke bedt om å finne fram til et antall saker hvor forenklinger kan settes iverk raskt.

Videre har de vært bedt om å finne fram til områder hvor det trengs noe mer tid til saksforberedelse.

For det tredje har departementene vært bedt om å finne fram til de områder hvor det er behov for bedre kundebehandling, bedre informasjon overfor publikum eller andre former for å bedre forholdet mellom myndighet og publikum.

For det fjerde kommer de saker hvor statlig myndighet

kan delegere en del av sine avgjørelser til lokale myndigheter, både for å få en bedre og mer effektiv saksbehandling, og for raskere og mer direkte å kunne betjene publikum.

Ett av de viktigste saksområder for offentlig reguleringer hvor kontakten mellom publikum og myndigheter er stor, gjelder byggesaker. Et utvalg som Regjeringen Bratteli oppnevnte for å finne fram til en forenklet behandling av byggesaker, med direktør Ivar Mathiesen i OBOS som formann, har i disse dager avsluttet sitt arbeid. Komiteens innstilling vil bli offentliggjort så snart den er trykt, i løpet av noen få uker.

Regjeringen vil deretter behandle forslagene fra denne komiteen så raskt som mulig.

Som jeg sa ble departementene bedt om å gå igjennom sine saksområder for å finne fram til et antall saker hvor

forenklinger kan settes i verk raskt.

Resultatet av denne første og foreløpige behandlingen av dette store og omfattende sakskomplekset i departementene foreligger nå.

Det er kommet fram ca. 50 forslag til tiltak.

Av disse igjen vil henimot en tyvetalls enkeltsaker kunne settes ut i livet ganske raskt. Jeg vil her nevne enkelte eksempler på saker av denne typen.

Vi bør avvikle ordningen med feriebooker. Feriepenger bør utbetales kontant når et arbeidsforhold opphører uten å behøve den tungvinte ordning med feriemerker som først kan frigis på et tidspunkt når myndighetene mener at folk bør ta sin ferie.

Et annet eksempel er å avskaffe gebyrordninger som f.eks.

gebyr for handelsbrev og liknende ordninger. Dette vil innebære at en kvitter seg med en 40 - 50 000 ekspedisjoner pr. år, samt at en slipper utpantnings saker ved sent innbetalte gebyrer m.v. På liknende måte vil en kunne avskaffe en rekke avgifter som i dag har heller liten betydning, men som er med og bidrar til byråkratiske ordninger. Her kan en nevne avgifter på restaurantbrev, hotellbrev og hotell- og restaurantbevilgninger.

Den offentlige takstordningen ved salg av innskuddsleiligheter bør kunne erstattes av en enkel saksbehandling i de enkelte borettslag, og på den måten avvikle den offentlige regulering.

På helsesiden vil vi avskaffe ordningen med pliktig legeattest for opptil 1 ukes sykefravær. Disse attester skaper alt i alt en betydelig arbeidsbelastning på vårt helsestell

og på lønnstakerne, og kan erstattes av egenerklæring uten at vi taper noe særlig på det.

Som eksempler på tiltak for å lette saksbehandlingen vil jeg her nevne klagebehandlingen av skatter, hvor resultatet av klagebehandling nå holdes tilbake inntil alle klager er ferdigbehandlet. Ved å gjøre klagebehandlingsresultatet kjent etter hvert som klagebehandlingen avsluttes, vil vi kunne gi en langt bedre service overfor skatteyterne.

Ved innkallingen av biler til kontroll hos bilsakkyndig vil det bli innført en ordning med å avtale en passende møtetid på forhånd. Dette kommer i stedet for en noe tung ordning, som vi nå har, hvor folk innkalles til et bestemt tidspunkt som ofte passer dem dårlig. Dette kan synes som en liten sak, men det berører tusener av bileiere hvert år.

Som eksempel på felter hvor en sanering og en forenkling vil trenge noe lengre tid, kan jeg nevne en raskere ankeordning i trygde- og pensjonsvesenet. En videre forenkling av handelslovgivningen med hensyn til handelsbrev og andre reguleringer, forenkling av Husbankens rutiner ved søknad om lån, arealtilskott m.v. Det vil raskt bli satt igang et arbeid for å forenkle forholdet mellom de trygdede og samfunnet. I første rekke må en her ta sikte på å få de publikasjoner som går fra trygdeetaten til de trygdede så enkle og klare at de kan med rimelighet forstås av dem som tar imot disse henvendelser. Bestemmelser, regler og skjemaer som trygdede må nytte må snarest gjennomgås kritisk med det mål at det skal være mulig for i alle fall de fleste å ordne sine egne saker på dette feltet.

Spørsmålet om en klargjøring og en forenkling av publikasjoner, rundskriv, brev og henvendelser fra det offentlige til den enkelte er ikke bare et spørsmål som har interesse for Sosialdepartementet og Rikstrygdeverket.

De andre departementene vil ta nødvendige skritt for å gjennomgå sine skjemaer, brosjyrer, publikasjoner og andre former for service og kontakt med publikum.

Som eksempel på saker hvor delegering til mindre sentral myndighet vil øke publikumsservicen, vil jeg først nevne dispensasjonsordningene under strandplanloven, hvor Stortinget i disse dager har vedtatt en nødvendig lovendring. Her flyttes beslutningene fra fylkene og ned til kommunene. Med samme form for delegering og dermed også forenkling vil skje når det gjelder utbetaling av tilskottsmidler til fiskeriene, en del administrative ordninger under losvesenet,

ankebehandling av søknader om utsettelse av militære repetisjonsøvelser, en del saker under jordloven og bygningsloven.

Når den nye samferdselsloven skal settes ikraft vil det også bli delegert betydelig avgjørelses- og ankemyndighet til fylkene, særlig på de områder hvor det år om annet er mange enkeltsaker til behandling.

Jeg har her nevnt noen eksempler fra en lengre liste av forslag i forbindelse med saker av ulik art og omfang. Flere av tiltakene vil bidra direkte til forenklinger og bedre service overfor publikum. Andre vil mer indirekte ha slike virkninger ved at arbeidsrutiner i forvaltningen forenkles.

Jeg vil igjen presisere at en ikke her har lagt fram noe ferdig avsluttet arbeid.

Det hele er bare en førsteopplisting av tiltak vi mener vi bør være i stand til å sette ut i livet straks.

Arbeidet med opprydding, sanering og forenkling i forvaltningen vil fortsette. Dette er en politisk oppgave. Vi håper på et nært og intimt samarbeid i denne store oppgaven med de som har sitt arbeid rundt i statens og kommunenes etater.

Arbeidet med å videreføre sakene vil bli ledet av statssekretærene i de enkelte departementer. En tar sikte på å avsette tilstrekkelig kvalifisert arbeidskraft for dette formålet.

FORELØPIG FORTEGNELSE PR. 20. MAI 1976 OVER SAKER HVOR
STATLIGE REGULERINGER M.V. KAN AVVIKLES, FORENKLES, ELLER
DELEGERES TIL LOKALE MYNDIGHETER - SAMT SAKER HVOR FORHOLDET
TIL PUBLIKUM PÅ ANNEN MÅTE KAN BEDRES

FISKERIDEPARTEMENTET

Utbetaling av tilskuddsmidler.

Arbeidet med utbetalingene overføres til Fiskeridirektoratet.
Effektivisering av saksbehandlingen.

Konsesjonsordningen for fiskebilruter:

Den sentrale konsesjonsplikt oppheves, de enkelte kommuner
avgjør selv om de vil opprettholde en konsesjonsordning.

Lån/støtte til fiskerianlegg:

Prosedyrereglene samordnes og forenkles for å oppnå mer
effektiv saksbehandling.

Ferdsel til sjøs:

Delegasjon av myndighet fra Fiskeridepartementet til
Kystdirektoratet og fra
Kystdirektoratet til distriktskontorene, bl.a. i saker
vedrørende redusert fart i trange farvann, skjerming av lys,
kryssing av farvann med kabler og luftledninger.

Myndighet til å fritta et fartøy for betaling av lospenger
når det ikke har kunnet skaffes los delegeres til
Kystdirektoratet.

Avgjørelse om sykelønn til losbåtmannskaper skal gis
utover 6 måneder delegeres til Kystdirektoratet.

FORBRUKER- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET

Stortingets og regjeringens publikasjoner:

Bedre distribusjon av publikasjoner som gjør det lettere
for publikum å skaffe seg disse, bl.a. fordeling til
biblioteker og ved at publikasjonslister blir tilgjengelig
på postkontorer.

Kupongannonsering:

Det gjøres bruk av kupong ved bestilling av trykksaker som
omhandles i offentlig annonsering. Vil gjøre det enklere for
publikum.

Telefonhenvising og fraværmarkering:

For å sikre publikum bedre service ved henvendelser i Regjeringskvartalet, utbygges ordningen med telefonhenvising og fraværsmarkering som en forsøksordning.

Forenklet saksbehandling ved overdragelse av innskottsleiligheter.

Flesteparten av disse sakene må kunne unntas fra prismyndighetenes avgjørelse og overlates borettslagene til avgjørelse på grunnlag av så enkle regler for prisfastsettingen at denne nærmest blir et rent utregningsspørsmål (forutsetter lovendring).

FORSVARSDPARTEMENTET

Informasjon før sesjon og innrykk:

Bedre informasjon til personell i samband med sesjon og innrykk til førstegangstjeneste for at de vernepliktige skal finne seg bedre til rette.

Erstatning for ødelagte og tapte effekter:

Reglene revideres for å oppnå raskere og enklere behandling av sakene. Lette for berørt personell.

Ankebehandling av søknader om utsettelse av repetisjonsøvelser:

Behandlingen av anker desentraliseres og tillegges fylkene, eventuelt ved fylkesmannen som formann i regionale utvalg. Sikrer avgjørelser av instanser som på vide og mer "sivilt" grunnlag kan treffe avgjørelsene i ankesaker.

Delegering - rapportordninger:

Delegering fra sentrale til lokale myndigheter og sløyfing av unødige rapporter. Lette for forvaltningen og berørt personell.

Sosiale stønadsaker:

Behandlingen av slike saker delegeres og forenkles samtidig som mulighetene for rettferdige og kontrollerbare avgjørelser styrkes. Forbedring for berørt personell og militærforvaltningen.

FINANSDEPARTEMENTET

Kilometeravgiften:

Gjeldende krav om at kilometertellerne skal avleses ut året selv om kjøretøyet blir/står avskiltet, sløyfes. Enklere ordning innføres. Lette for vogneiere og forvaltning.

Vektavgift på ikke bensindrevne kjøretøyer:

Troverdighetsattest ved søknad om nedsettelse av avgiften sløyfes.

Skattetrekk i januar når skattekort mangler.

Bestemmelsen om forskuddstrekk på 50% når skattekort ikke kan fremlegges (30% i pensjons- og trygdeytelser) mykes opp f.eks. ved at skattekortet for foregående år på visse vilkår legges til grunn i januar. Bedre ordning for publikum.

Klagebehandling i skattesaker:

Raskere gjennomføring av klagesaker f.eks. ved puljevis utsending av klagebehandlingen. Vil bety lettelse for en stor del av de som klager over ligningen.

Arveavgiften:

Heving av avgiftsfri grense, som vil redusere vesentlig antall arveavgiftssaker. Forenkling av behandlingsmåten ved arveavgiftssaker.

Ligningskontorenes ekspedisjonstid:

For å yde publikum bedre service holdes ekspedisjonen av publikum åpen hele kontortiden, også ved de kontorer som har kortere åpningstid.

Oppgaveinnhenting til Statistisk Sentralbyrå:

Oppgaveinnhenting fra mindre bedrifter og foretak reduseres.

Lette for bedrifter og foretak.

Statistisk Sentralbyrås tjenester:

Informasjonen overfor næringslivet gjøres bedre, dessuten informasjonstiltak som kan gjøre statistikken bedre kjent og nyttet i undervisning og ved universitet.

Forenkling ved folkeregistrene:

Registreringsbestemmelser og arbeidsrutiner forenkles bl.a. med sikte på forenkling av forholdet til publikum.

HANDELSDEPARTEMENTET

Handelsbrev:

Årlig avgift fjernes sammen med andre småavgifter. Derved fjernes 40-50 000 transaksjoner mellom enkeltpersoner og myndigheter. Lette for handelsnæringen og forvaltningen.

Handelslovgivningen:

Sanering av regelverket for å avlaste handlende og forvaltningen.

Meglerkontrollen:

Meglerkontroll overføres til Bankinspeksjonen og Norges Bank, bidrar til forenkling av kontakten mellom bankene og myndighetene m.h.t. kontrollordningene. Oppheving av gebyrer.

Lisensbehandlingen, eksport, import:

Behandlingen forenkles, lette for publikum og forvaltning.

Direktoratet for sjømenn:

Tjenesteytingen for sjømenn effektiviseres og forenkles bl.a. når det gjelder oppgjør for hjemreiser.

JUSTISDEPARTEMENTET

Tinglysning:

Det gjennomføres enklere tinglysning og enklere kontrollordning. Vil bidra til lette for publikum og offentlige instanser.

KIRKE- OG UNDERVISNINGSDEPARTEMENTET

Utdanningsstøtten:

Regelverk og søknadsbehandling forenkles med sikte på raskere saksbehandling for søkere og enklere forvaltning.

KOMMUNAL- OG ARBEIDSDEPARTEMENTET

Feriebokordningen:

Feriebokordningen avskaffes, i steden kontant utbetaling ved fratreden.
Lette for publikum og forvaltning.

Boligfinansiering:

Forenkling av Husbankens arbeidsrutiner ved søknad om lån og arealtilskott, forenkling og samordning av reglene for arealmåling og låne- og tilskottssaker, felles obligasjonsformular for byggelånsbankene og Husbanken, enklere saksgang i bostøtteordningen.
Lette for publikum og forvaltning.

LANDBRUKSDEPARTEMENTET

Jordlovsaker og konsesjonssaker:

Behandlingen forenkles og gjøres raskere.

Tilskottsordninger:

Revisjon av reglement for avlingsskadetrygden og investerings-tilskottene for å oppnå raskere saksbehandling, forenkling av behandlingsrutiner og skjemabruk.

Jordbruksferieordningen: (sakområd overført fra FAD 7.5.76)

Praktiseringen av ferieordningene søkes forenklet, utbetalingsrutinene omlegges slik at det blir bedre samsvar i tid mellom når ferie blir tatt og tilskott utbetalt.

MILJØVERNDEPARTEMENTET

Hyttebygging:

Spørsmålet om dispensasjon fra bygningsloven overføres til kommunen (bygningrådet) med sikte på rasjonalisering av saksbehandlingen.

Brosjyre om kloakkutslipp:

Om kort tid utgis en kortfattet oversikt for husbyggere og huseiere om forskrifter, retningslinjer for bygging av renseanlegg, saksbehandling m.v.

Kommunenes generalplaner:

Miljøverndepartementets behandling og godkjenning av generalplaner desentraliseres til fylkene. Enklere og raskere behandling for publikum og kommunene.

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

Samferdselsloven:

Løyveordningen for lastebiler (under 18 tonn eller 40 m³ lastevolum) liberaliseres.

Myndighet overføres fra Samferdselsdepartementet til organer på fylkesplanet. Departementet utarbeider forskrifter med sikte på rask og enkel saksbehandling i slike saker.

Avgifter etter hotelloven:

Avgiftene for restaurantbrev, hotellbrev og for hotell- og restaurantbevillinger avvikles. Vil bety lette for alle berørte parter. Innkrevingen koster mer enn avgiften innbringer.

Ulykkesinformasjon ved flyulykke:

Egen instruks for ulykkesinformasjon utarbeides med sikte på bedre informasjon til publikum.

Avgiftsinnkrevingen etter luftfartsloven:

Avgiftsinnkrevingen forenkles og mindre avgifter søkes fjernet.

Vegtrafikkloven:

Kravet om brukstillatelse for kjøretøy avvikles fra 1. januar 1977.

Bilsakkyndige:

Det innføres forhåndsbestilling av tid ved kontroll av kjøretøyer hos bilsakkyndige.

Bilverkstedlovgivningen:

Gjeldende bestemmelser liberaliseres ytterligere.

Vegloven:

Planforskriftene, herunder reglene for detaljplaner for veganlegg og avkjørslar revideres. Utvidet delegering til fylkesadministrasjonen. Enklere saksbehandling.

NSB:

Sentralisert godstransportledelse og elektronisk plassreservering innføres. Bedre kundeservice og effektivisering.

Postverket:

Forskrifter for emballasje for pakkepost, innpakning av postsendinger, adresseendringer/omadressering, utfylling av blanketter m.v. revideres og forenkles. Lette for publikum og postverket.

SOSIALDEPARTEMENTET

Ankeordningen i trygde- og pensjonssektoren:

Effektivisering og rasjonalisering av saksgang og arbeidsrutiner med sikte på raskere avgjørelser for publikum og enklere forvaltning.

Legeerklæringer:

Det innføres egenmelding for sykefravær inntil en - 1 uke, lette for publikum og vesentlig avlastning for legetjenesten.

Næringsmiddelovgivningen:

Regelverket forenkles, vil bety lette for produsenter, omsetningsleddene og publikum.

Førerkort - legeundersøkelser:

Ytterligere delegasjon til fylkeslegene av avgjørelser vedrørende utstedelse av førerkort til personer som ikke fyller lovens krav til helse. Vil gi raskere saksbehandling og lette for sentrale helsemyndigheter.

Mønstring av sjømenn:

Ankebehandlingen vedrørende mønstringsnektelse av medisinske årsaker desentraliseres.
Raskere saksbehandling og avlastning for sentrale helsemyndigheter.

UTENRIKSDEPARTEMENTET

Nødlidenhetssaker:

Behandlingen forenkles og effektiviseres ved utarbeidelse av klarere og mer detaljerte regler. Dessuten vil mer norsktalende personale ved særlig belastede stasjoner bidra til bedre publikumsservice.

Gebyrer:

Innkrevingen av gebyrer forenkles, bl.a. ved at visse gebyrer frafalles.
Lette for publikum og forvaltning.

Enklere saksgang mellom sentralforvaltning og utenriksstasjoner:

Saksgangen forenkles ved at Rikstrygdeverket og Justisdepartementet i større utstrekning korresponderer direkte med utenriksstasjonene i saker vedrørende pensjonister i utlandet, rettsanmodninger, farskapssaker og bidragssaker.
Raskere saksbehandling for berørte.